

Aan de leden van de Vaste Kamercommissie
Justitie & Veiligheid

Reclassering Nederland
Landelijk Kantoor
Bestuursondersteuning
Vivaldiplantsoen 100
3533 JE Utrecht
Postbus 8215
3503 RE Utrecht
(T) 088-8041000
(I) www.reclassering.nl

Datum	3 september 2018
Onderwerp	Algemeen Overleg Gevangeniswezen, 6 september 2018
Briefnummer	18.072/101903/JB/mm
Contactpersoon	
Telefoon	
E-mailadres	

Geachte leden,

Effectief straffen met oog voor de risico's voor de samenleving en met de focus op het voorkomen van recidive. Vanuit dat perspectief vervult de reclassering haar te intensiveren rol binnen de gevangensismuren. Vanuit de gedachte de samenwerking te versterken door een aanvulling te zijn op elkaars expertise en deskundigheid. De drie reclasseringsorganisaties dragen met deze brief graag bij aan het Algemeen Overleg Gevangeniswezen van donderdag 6 september 2018.

Visie op gevangenisstraffen

In de visie op gevangenisstraffen licht het kabinet haar plannen toe om de gevangenisstraf effectiever te maken. Naast vergelding is er ook aandacht voor het voorkomen van recidive, het stellen van voorwaarden om dat te bereiken en een persoonsgerichte benadering. Ook de aandacht voor de belangen van slachtoffers, de inzet van vrijwilligers en de eigen verantwoordelijkheid van gedetineerden (voor zover zij daartoe in staat zijn) komen aan bod. Het zijn herkenbare aspecten; ontwikkelingen waarlangs de reclassering, als belangrijke partner in het bereiken van recidivevermindering en resocialisatie, ook haar werk organiseert.

Risicotaxatie

Over de exacte rol van de reclassering binnen de gevangensismuren zijn DJI en de reclassering in gesprek. Uitgangspunt is dat de PI en de reclassering elkaar versterken, door gebruik te maken de informatie en de deskundigheid die men over en weer heeft. In dat opzicht is het zonde van tijd en geld als het gevangeniswezen, zoals in de visie wordt aangekondigd, een programma zou starten voor de ontwikkeling van risicotaxatie voor het verlenen van vrijheden. Dat is bij uitstek een expertise die de reclassering heeft en waar binnen de muren gebruik van kan worden gemaakt. De reclassering kent een belangrijk deel van de gedetineerden al en brengt daarnaast per jaar ruim 20.000 op risicotaxatie gebaseerde adviezen uit. Bovendien heeft de reclassering zeer

recent een nieuw risicotaxatie- en adviesinstrument ontwikkeld en geïmplementeerd dat is gebaseerd op de meest recente wetenschappelijke inzichten.

Samenwerking

Waar de inspanningen zich uiteraard wel volop moeten (blijven) richten, is het uitwerken van een goede, naadloze samenwerking tussen de PI en reclassering. Ook de RSJ stelt in haar recent verschenen advies 'Uitvoering gevangenisstraffen' dat 'de reclassering een structurele plaats en verantwoordelijkheid moet krijgen in de penitentiaire inrichtingen'. Er zijn al uitstekende ervaringen opgedaan op twee pilotlocaties, waarbij de reclassering vroegtijdig gedetineerden screent op hetgeen nodig is in het kader van resocialisatie, en daarover al in een pril stadium adviseert en op intervenueert. Zaak is nu om die aanpak verder uit te breiden en te laten beklijven. De contacten tussen reclassering en DJI worden momenteel dan ook op alle niveaus geïntensiveerd. Het vergt een flinke inspanning van de reclassering, waarvan de kosten momenteel inzichtelijk worden gemaakt. Het is dan ook goed dat er vanuit het budget voor de aanpak van recidive structurele financiering voor beschikbaar wordt gesteld.

Detentiefasering

Gefaseerd, gecontroleerd en begeleid terugkeren in de samenleving is van groot belang. Zeker wanneer het gaat om langer gestraften is de periode waarbij er nog sprake is van een justitiële titel essentieel om onder strikte voorwaarden aan terugkeer en gedragsverandering te kunnen werken en zo risico's te beheersen. Het in het regeerakkoord en in de visie op gevangenisstraffen aangekondigde behoud van detentiefasering onderschrijft de reclassering dan ook zeer. Evenals het voornemen om gedetineerden regionaal te plaatsen en een dekkend netwerk van beperkt beveiligde afdelingen op te zetten.

De reclassering pleit ervoor het penitentiaire programma ook voor vi.-gestelden te behouden. Dat staat echter op losse schroeven, gezien in de consultatieversie van de nieuwe wet voorwaardelijke invrijheidstelling wordt uitgegaan van het afschaffen hiervan. En dat terwijl het voornemen is om ook de periode van de voorwaardelijke invrijheidstelling zelf in te korten naar maximaal twee jaar. Daarmee wordt de periode om te werken aan een veilige terugkeer en het beheersen van risico's van juist de langer gestrafte daders ernstig bekort.

Mede namens mijn collega's Ellen Sinnige van de Stichting Verslavingsreclassering GGZ en Hans-Martin Don van het Leger des Heils, Jeugdbescherming & Reclassering,

Met vriendelijke groet,

Johan Bac
Algemeen directeur

cc.

De minister voor Rechtsbescherming, de heer drs. S. Dekker
Dienst Justitiële Inrichtingen, de heer dr. mr. G.J.C.M. Bakker
Raad voor de Rechtspraak, heer mr. F.C. Bakker
Openbaar Ministerie, de heer prof. dr. mr. M. Otte